

Az alany- és fajtahasználatban rejlő alkalmazkodási lehetőségek

Dr. Csihon Ádám
egyetemi adjunktus

Debreceni Egyetem
Kertészettudományi Intézet

Debrecen, 2025.08.28.

Az extrém időjárási hatások kockázati rangsora a hazai gyümölcsstermesztésben

1. Tavaszi fagy
2. Jégeső
3. Túl magas hőmérséklet a vegetációs időszakban
4. Téli fagy
5. Túl magas hőmérséklet a téli nyugalmi időszakban
6. Zivatarok, szélviharok
7. Őszi fagy

"KLÍMA-21" Füzetek

KLÍMAVÁLTOZÁS – HATÁSOK – VÁLASZOK

A TARTALOMBÓL

Aszály és szárazodás;
hatások és válaszok
a kertészeti
tevékenységekben

Szárazságtűrő képesség,
aszályérzékenység

A hőmérséklet
helyi mérésének
fontossága

Fagykárosodás

Virágzáskésleltetés
és a mikroklima alakítása

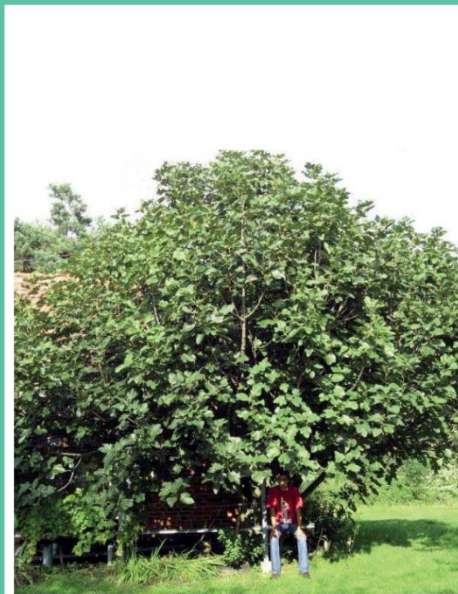
Jégvédő hálók,
jégvédelmi ágyúk

Fólia alatti termelés

Ültetési anyagok
megválasztása

Hozam- és élelmiszer-
biztonsági kockázatok

Termékpálya modell

Lenti-hegyi füge

Forrás: Varga János tanulmánya

2011. 64. szám

Alanyhasználat

Az alanyhasználat szempontjai

Faiskola szemszögéből:

- jó szaporíthatóság a bujtvány-anyatelepen
- alkalmas legyen mikroszaporításra
- összeférhetőség a nemes fajtákkal
- ne legyen érzékeny látens vírusfertőzésre, stb.

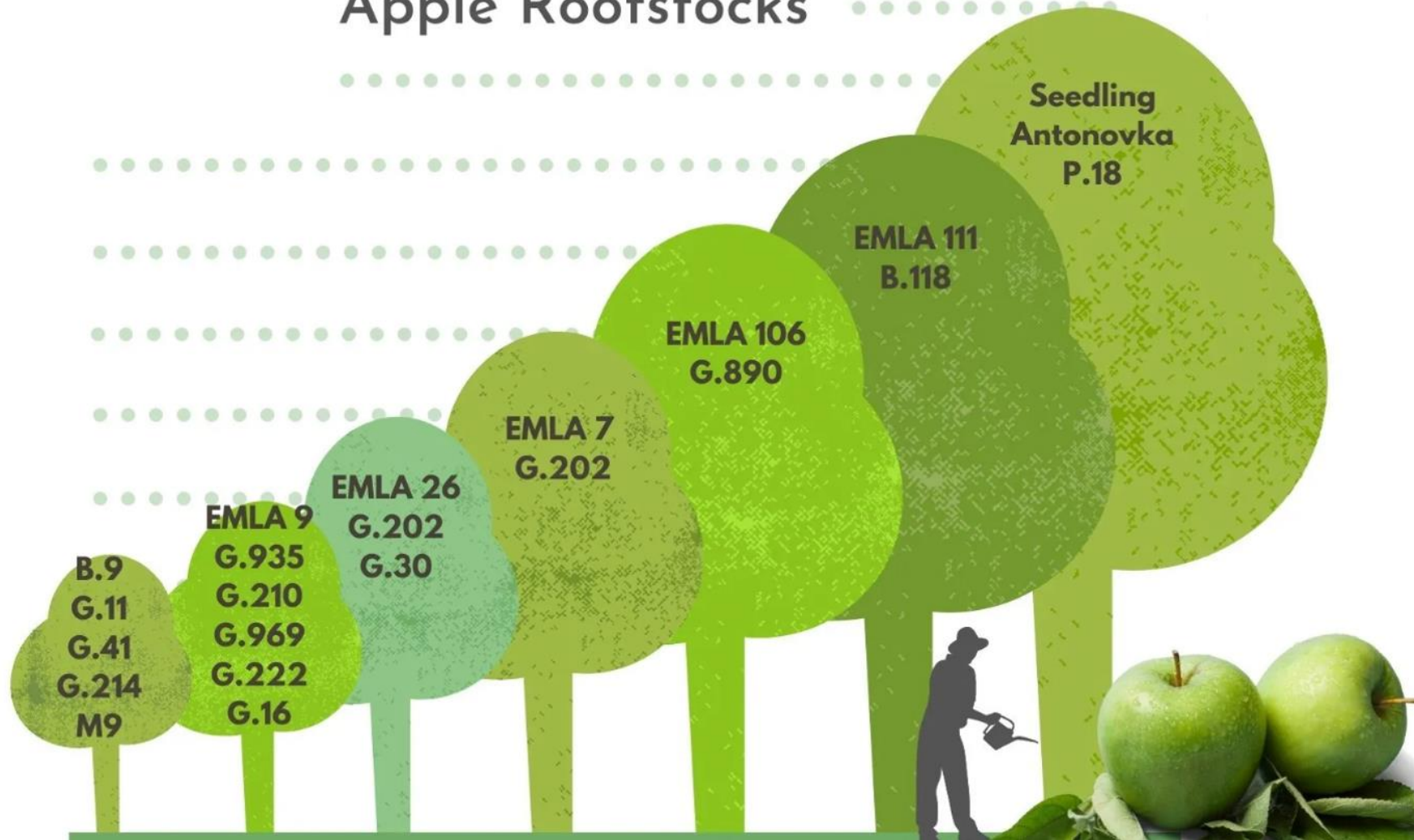
Termelő szemszögéből:

- növekedési erély
- termőre fordulás ideje
- termőképesség
- alternanciára való hajlam
- korona szerkezete
- intenzív művelésre való alkalmasság
- gyümölcs mérete, színeződése
- gyenge sarjképzési hajlam
- biotikus és abiotikus tolerancia, rezisztencia, stb.

Univerzális alany nincs!

Apple Rootstocks

100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%

Alma

Geneva® sorozat:

- az USDA és a Cornell Egyetem nemesítési programjának eredménye
- tűzelhalás-, fitoftóra-, vértetű-ellenállóak, talajuntságra nem érzékenyek
- növekedési erélyük az M.27-től az MM.106-ig terjed
- világszinten 70 millió Geneva® alanyú almafa került eltelepítésre
- mikroszaporításuk megoldott

Alma

Budagovsky sorozat:

● B.9:

- a fák vitalitása tovább megmarad, mint az M.9-en
- lisztharmattal, valamint a varasodással szemben ellenálló
- a szárazságot viszonylag jól viseli, a pangó vizet nem tűri
- érzékeny a tűzelhalásra, a vértetvekre, valamint az újrategyepítési betegségre

● B.10:

- toleráns az újrategyepítési betegséggel szemben
- tűzelhalásra és gyökérnyakrothadásra rezisztens
- kiváló téltűrő képesség

Alma

East-Malling:

- M.200 alany:
 - M.9-hez hasonló növekedési erélyű (kb. 10%-kal nagyobb)
 - a fák termőképessége kb. 35%-kal magasabb
 - gyümölcsméret M.9-hez hasonló
 - kevés sarjat képez
 - ellenállóbb fitoftórával, tűzelhalással szemben, újratelepítésekre ajánlott

Almaalanyok hatása a fák termésmennyiségére és gyümölcsméretére (Ráckeve, 2023-2024)

	Zuzi Gala Select				Najdared				Fuji San 51			
	termés- mennyiség (kg/fa)		gyümölcs- méret (mm)		termés- mennyiség (kg/fa)		gyümölcs- méret (mm)		termés- mennyiség (kg/fa)		gyümölcs- méret (mm)	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
G.11	4,3	6,4	70,8	73,0	7,55	9,00	80,8	85,3	2,93	18,49	74,3	77,2
G.16	3,96	10,24	73,6	69,0	7,68	8,98	84,3	81,9	7,47	8,93	75,6	78,8
G.41	5,43	9,48	76,1	74,2	7,67	8,96	85,0	86,7	6,05	10,94	80,6	81,6
G.214	4,35	12,59	73,3	70,5	7,37	11,54	81,8	82,9	4,87	11,41	79,2	76,3
B.9	3,97	6,66	69,9	72,6	5,80	6,31	81,6	78,9	5,81	9,75	80,9	76,8
B.10	4,78	10,82	73,9	72,0	9,78	12,22	83,0	84,9	1,78	16,43	80,8	76,9
M.9 FL56	6,62	6,02	71,9	73,7	8,62	6,80	85,2	86,6	4,91	10,55	82,3	82,0
M.9 T337	6,42	8,38	73,1	72,9	10,24	9,85	84,7	86,2	6,46	12,18	77,7	75,8
M.9 RN29	6,33	6,31	70,1	74,4	11,13	7,04	82,6	83,8	7,53	4,57	78,3	77,2

Zuzi Gala Select almafajta B.9 alanyon

2023

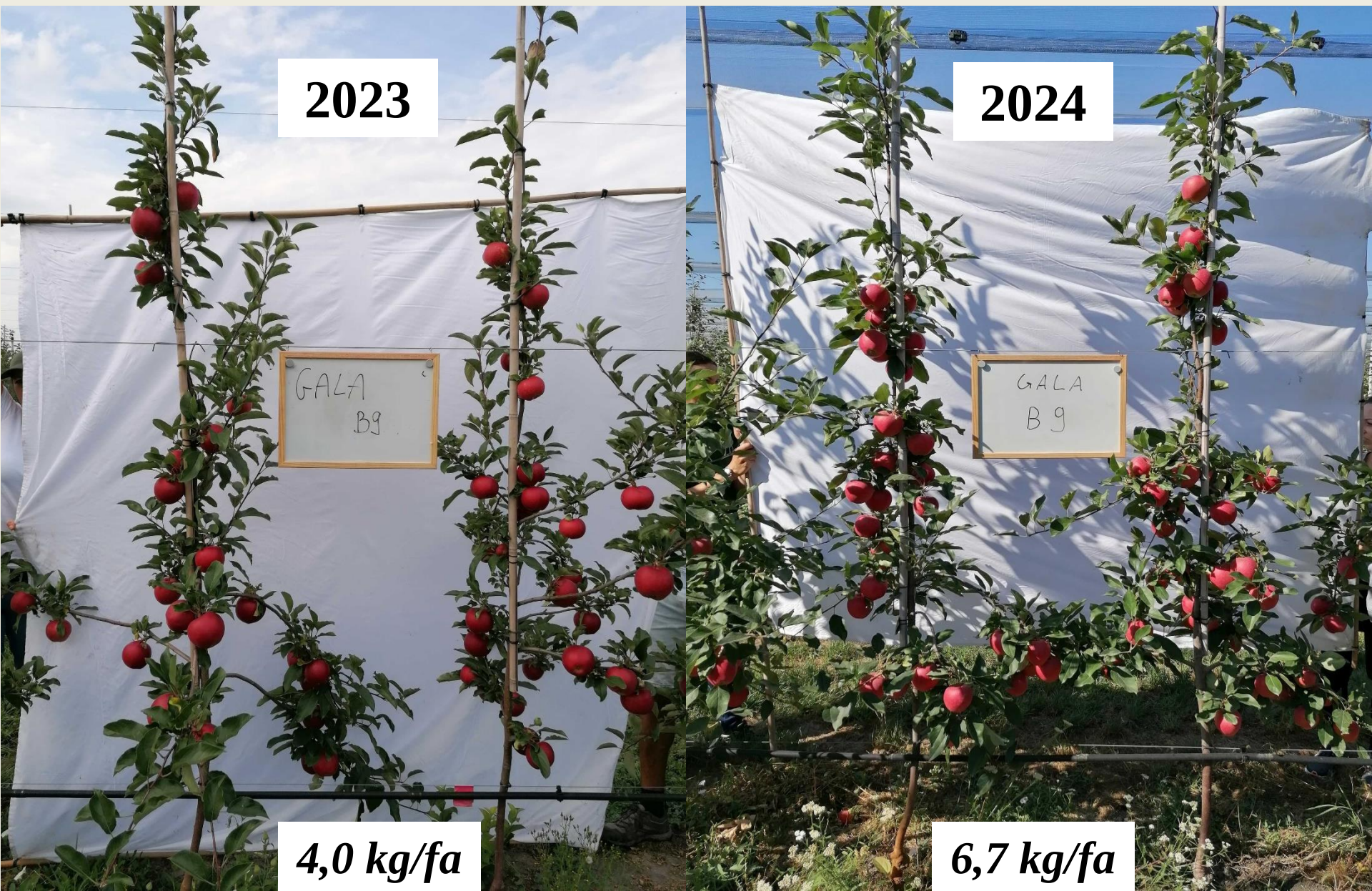
GALA
B9

4,0 kg/fa

2024

GALA
B9

6,7 kg/fa

Zuzi Gala Select almafajta M.9 T337 alanyon

Zuzi Gala Select almafajta G.41 alanyon

2023

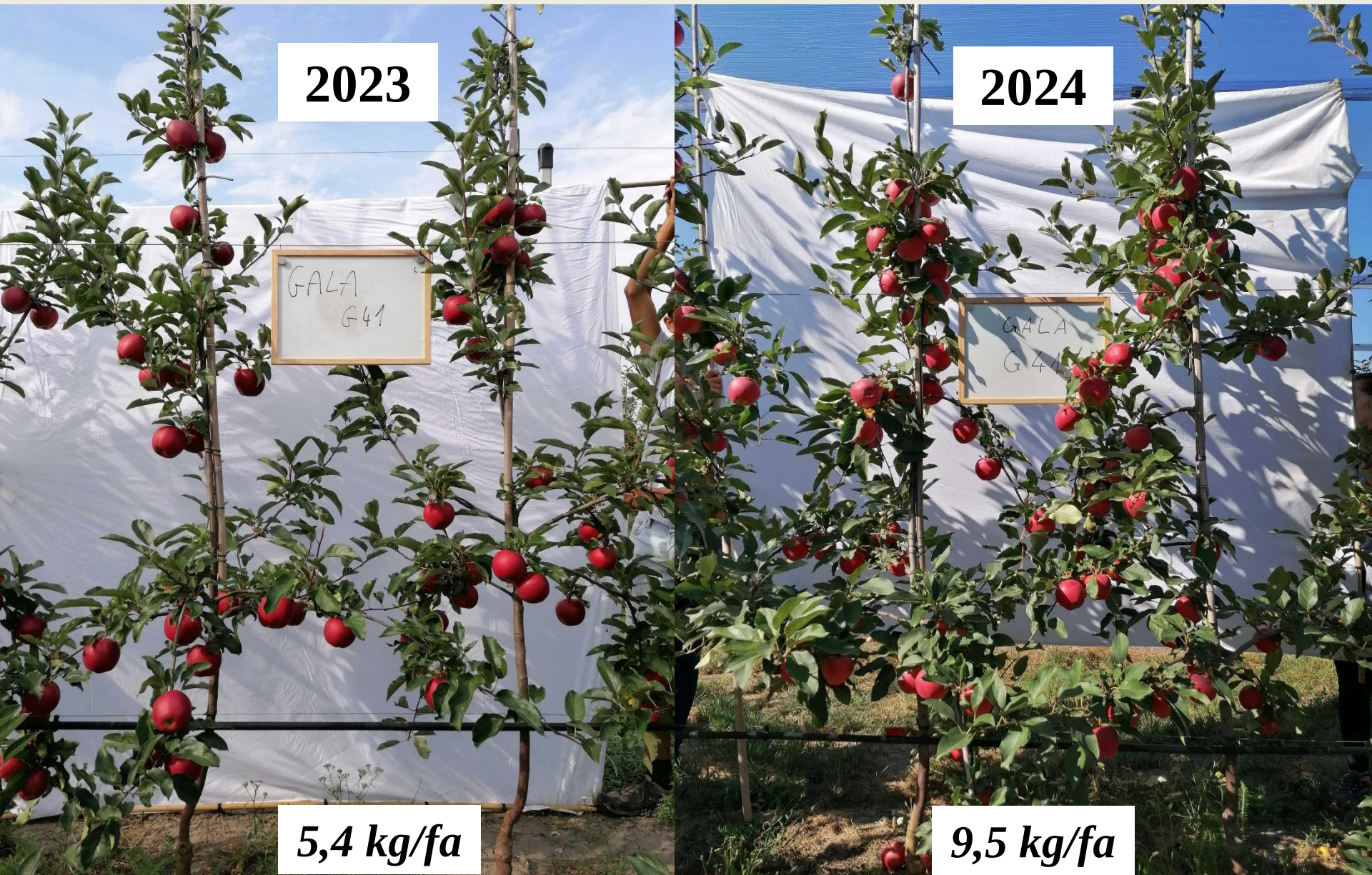
GALA
G41

5,4 kg/fa

2024

GALA
G41

9,5 kg/fa

Zuzi Gala Select almafajta G.214 alanyon

Kertészet

Alapítva: 1952

és Szőlészet

2025 8

FÓKUSZBAN A PAPRIKA

ZATYKÓ LAJOS
60 éve nemesít

Földbe szorult
BURGONYA

Dombegyházi
EURO Tész Kft.

ALMAALANYOK
hazai vizsgálata

Málnakárosítók

Hogyan használható
A KAPTÁN?

VÉDEKEZZÜNK
az FD vektora ellen

A kis pozsgás túlélő

HUNGARIKUM LETT
a badacsonyi Kéknyelű

Cseresznye, meggy

Középerős növekedési erélyű GiSelA alanyok:

GiSelA 12:

- melegebb klímára, száraz, homokos talajokra való
- hőstresszt jobban viseli,
- nem tűri a nehéz, nedvestalajokat
- támrendszer nélkül is nevelhetők a fák

GiSelA 13:

- gyengébb talajviszonyokhoz, újratelepítés esetén is alkalmas

GiSelA 17:

- jó alkalmazkodóképesség a talajhoz és a klímához

Kajsi, szilva

Mirobalán 29C: szilvahibrid

- vegetatív szaporítású
- erős növekedésű alany, viszont a fa rögzítést igényel a korai években
- korai termőre fordulás
- jól alkalmazkodik különböző talajokhoz, kevésbé igényes
- kompatibilitása a kajsi és szilvafajtához megfelelő

Saint Julien GF 655/2: kökényszilva

- növekedési erélye féltörpe vagy középerős
- elviseli a meszes, szárazabb talajokat

Őszibarack

GF 677: mandulabarack hibrid

- erős növekedésű, a fák termőképessége kiváló
- jól viseli a száraz, meszes talajokat
- fonálféreg rezisztens
- talajuntságra kevésbé érzékeny, újratelepitést jól tűri

Garnem: mandulabarack hibrid

- levélszíne sötétvörös
- növekedési erélye GF 677-es képest gyengébb
- affinitása az őszibarackkal és mandulával kiváló
- korán termőre fordul

Őszibarack

Rootpac 40: mandulabarack hibrid

- növekedési erélye GF 677-es képest 25-30%-al gyengébb
- a gyökér kiválóan rögzíti a fát
- kiváló terméshozamok és gyümölcsminőség
- kimagasló a hőtűrőképessége
- klorózisra, fonálférgekre toleráns

Rootpac-R: miobalánszilva-mandula hibrid

- növekedési erélye erős
- jól összefér az őszibarack-, és szilvafajtákkal
- kiváló az alkalmazkodóképessége, újratelepítést tűri

Fajtahasználat

A fajtahasználat szempontjai

Termesztési érték

- termőképesség
- termésbiztonság
- intenzív művelésre való alkalmasság
- ökológiai alkalmazkodó képesség
- kórokozókkal, kártevőkkel szembeni ellenállóképesség

Áruérték

- héjszín
- hússzín
- húskeménység
- íz, zamat, illat
- beltartalmi érték
- különböző felhasználásra való alkalmasság

Termesztési-, és áruérték

- érési idő
- érésmenet
- gyümölcsméret
- gyümölcsalak
- repedésre való hajlam
- sérülékenységre való hajlam
- tárolhatóság
- pulton tarthatóság

Tökéletes fajta nincs!

Alma

Tutti:

- származás: Spanyolország
(*Hot Climate Programme*)
- elviseli a 40 °C-os hőséget is
- fedőszín-borítottság:
80-100%
- íze aromás, húsa roppanó
- érési idő: október eleje

Alma

Stellar:

- származás: Spanyolország
(*Hot Climate Programme*)
- elviseli a 40 °C-os hőséget is
- fedőszín-borítottság:
80-100%
- húsa roppanó, lédús
- érési idő: 10 nappal a Gala
előtt

Alma

Zuzi Gala Select:

- származás: Lengyelország
- fedőszín-borítottság:
80-100%
- húsa lédús, ízletes
- érési idő: augusztus eleje-
közepe

Cseresznye

Magdolna:

- korán, június 6-8. körül érik
- termésméret 30 mm
- gyümölcse fényes felületű, kemény húsú (80 Durofel-index)
- íze édes-fűszeres
- jó a szárazságtűrése
- szárazanyag-tartalma kiemelkedően nagy (22%)

Cseresznye

Sweet Aryana:

- érési idő: +3 nap
- 28-30 mm gyümölcsméret

Sweet Lorenz:

- érési idő: +6 nap
- 32-34 mm gyümölcsméret

Közös jellemzők:

- korai, nagy hozamok
- roppanó húsállomány
- alacsony repedési hajlam

Meggy

Érdi korai:

- május végén, június elején érik
- festőlevű, íze jellegzetes

Érdi kedves:

- június 5-7-én érik
- roppanó húsállomány
- nagy termőképesség

Közös jellemzők:

- multirezisztens fajták
(*Érdi bőtermő* x *Csengődi*)
- gyümölcsméret 22-24 mm

Kajsi

Wintercot:

- Cot International
- magas hidegigény (1000 óra), késői virágzás
- kiváló fagytűrés
- nagy húskeménység, kiváló ízvilág

Kajszi

Gönci 83:

- a Gönci magyar kajszi klónja
- jó a szárazságtűrése
- rendszeresen jó virágrügy berakódottság jellemzi
- gyümölcse nagyobb az alapfajtához képest
- hosszabb ideig megőrzi frissességét

Kajszi

Ceglédi bájos:

- virágzása kései, elhúzódó
- kiemelkedően fagytűrő
- aszálytűrése jó
- ellenáll a monília fertőzésnek
- rendszeres, bőven terem
- gyümölcse nagy, narancssárga
- frissfogyasztásra, feldolgozásra alkalmas

Kajszi

Mária Magdolna:

- a „Ceglédi óriás utódja”
- kiváló fagytűrés
- termőképessége jó
- gyümölcse nagy, zamatos
- öntermékeny
- vesszőn és nyáron is terem

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

